

Crna Gora

Agencija za nadzor osiguranja

Adresa: Moskovska 17A M/C1
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 513 502
fax: +382 20 513 503
ww.ano.me

Broj: 04-832/11-21

Datum: 30. 09. 2021. godine

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	30. 09. 20. 21. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-72/21-37
VEZA:	
EPA:	295 XXVII
SKRAĆENICA:	PRILOG.

SKUPŠTINA CRNE GORE

U skladu sa članom 193 Zakona o osiguranju ("Sl. list RCG", br. 078/06, 019/07, "Sl. list CG", br. 053/09, 073/10, 040/11, 045/12, 006/13, 055/16) i sa članom 25 Statuta Agencije za nadzor osiguranja („Sl. list CG“ br. 30/13) u prilogu akta dostavljamo Plan rada i Finansijski plan Agencije za nadzor osiguranja za 2022. godinu, koji su utvrđeni na 340. sjednici Savjeta Agencije za nadzor osiguranja održanoj 29. 09. 2021. godine.

Obavještavamo da će predstavnici Agencije, koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri razmatranja i usvajanja priloženih planova, biti **Uroš Andrijašević**, predsjednik Savjeta Agencije i **Branko Barjaktarović**, direktor Agencije, što je utvrđeno odlukom koju dostavljamo u prilogu.

S poštovanjem,

PREDsjedNIK SAVJETA
Uroš Andrijašević

Crna Gora
Agencija za nadzor osiguranja

Adresa: Moskovska 17A M/C1
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 513 502
fax: +382 20 513 503
www.ano.me

Broj:01- *812/6-21*

Datum: 29. 09. 2021. godine

Na osnovu člana 32 stav 3 i 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG“, br. 20/14, 56/14, 70/17 i 4/18) i člana 25 Statuta Agencije za nadzor osiguranja („Sl. list CG“, broj 030/13), Savjet Agencije za nadzor osiguranja na 340. sjednici, održanoj dana 29. 09. 2021. godine donosi:

ODLUKU

o određivanju predstavnika Agencije za nadzor osiguranja za skupštinsku proceduru razmatranja i usvajanja Finansijskog plana i Plana rada za 2022. godinu

1. Ovom Odlukom određuju se **Uroš Andrijašević**, predsjednik Savjeta Agencije za nadzor osiguranja i **Branko Barjaktarović**, direktor Agencije za nadzor osiguranja, za predstavnike Agencije za nadzor osiguranja koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri razmatranja i usvajanja Finansijskog plana i Plana rada Agencije za nadzor osiguranja za 2022. godinu.
2. Ova odluka dostaviće se Ministarstvu finansija i socijalnog staranja.
3. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDsjedNIK SAVJETA

Uroš Andrijašević

Crna Gora
Agencija za nadzor osiguranja

Adresa: Moskovska 17A M/C1
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 513 502
fax: +382 20 513 503
www.ano.me

Broj: *01-822/4-21*

Datum: *29.09.2021.*

Na osnovu člana 185 stav 1 tačka 5 Zakona o osiguranju („Sl. list RCG” br. 78/06, 19/07 i „Sl. list CG” br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13 i 55/16) i člana 25 Statuta Agencije za nadzor osiguranja („Sl. list Crne Gore” br. 30/13), a u vezi sa članom 32 stav 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG”, br. 20/14, 56/14, 70/17 i 4/18), Savjet Agencije za nadzor osiguranja, na 340. sjednici od 29. 09. 2021. godine, donosi

ODLUKU

o utvrđivanju Plana rada Agencije za nadzor osiguranja za 2022. godinu

Član 1

Ovom odlukom utvrđuje se Plan rada Agencije za nadzor osiguranja za 2022. godinu.

Član 2

Plan rada iz člana 1 ove odluke je u prilogu iste i čini njen sastavni dio.

Plan rada iz člana 1 ove odluke dostaviće se Skupštini Crne Gore na usvajanje.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Uroš Andrijašević

Crna Gora
Agencija za nadzor osiguranja

Adresa: Moskovska 17A M/C1
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 513 502
fax: +382 20 513 503
www.ano.me

Broj:01- *822/S-21*

Datum: 29. 09. 2021. godine

Na osnovu člana 185 stav 1 tačka 10 Zakona o osiguranju („Sl. list RCG” br. 78/06, 19/07 i „Sl. list CG” br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13 i 55/16), člana 25 Statuta Agencije za nadzor osiguranja („Sl. list Crne Gore” br. 30/13), a u vezi sa članom 32 stav 3 i 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG”, br. 20/14, 56/14, 70/17 i 4/18), Savjet Agencije za nadzor osiguranja, na 340. sjednici od 29. 09. 2021. godine, donosi

ODLUKU

o utvrđivanju Finansijskog plana Agencije za nadzor osiguranja za 2022. godinu

Član 1

Ovom odlukom utvrđuje se Finansijski plan Agencije za nadzor osiguranja za 2022. godinu.

Član 2

Finansijski plan iz člana 1 ove odluke je u prilogu iste i čini njen sastavni dio.

Finansijski plan iz člana 1 ove odluke dostaviće se Skupštini Crne Gore na usvajanje.

Finansijski plan iz člana 1 ove odluke dostaviće se Ministarstvu finansija i socijalnog staranja.

Član 3

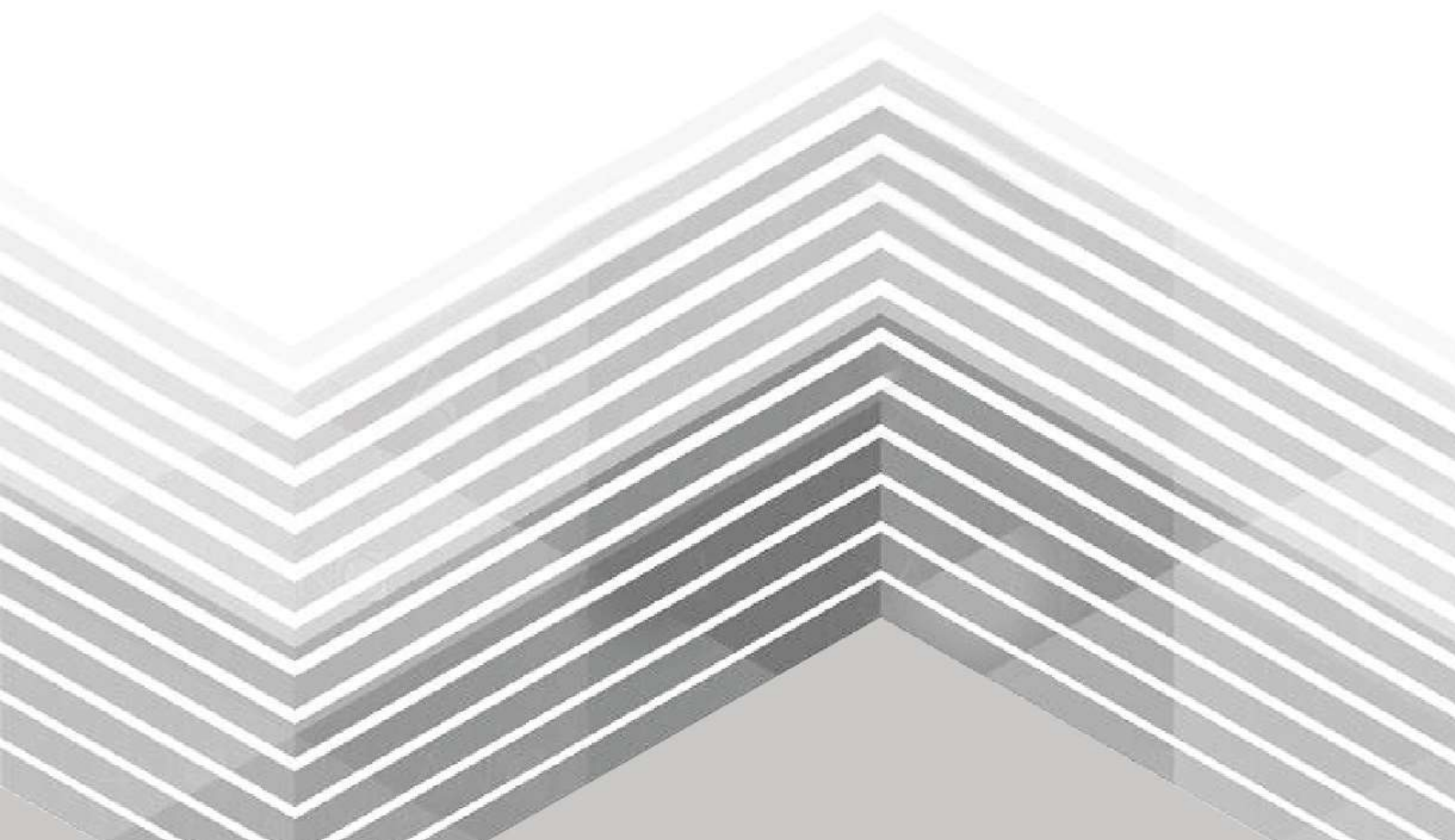
Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Agencija za nadzor osiguranja - Crna Gora
Insurance Supervision Agency - Montenegro

PLAN RADA
AGENCIJE ZA NADZOR OSIGURANJA
ZA 2022. GODINU

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. NORMATIVNE AKTIVNOSTI	4
3. NADZOR NAD POSLOVANJEM SUBJEKATA NA TRŽIŠTU OSIGURANJA	5
4. ZAŠTITA OSIGURANIKA, ODNOSNO KORISNIKA OSIGURANJA	8
5. LICENCIRANJE SUBJEKATA NA TRŽIŠTU OSIGURANJA	10
6. IZVJEŠTAVANJE I ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA OSIGURANJA	12
7. RAZVOJ STRUČNIH I INFRASTRUKTURNIH KAPACITETA.....	13
8. BILATERALNA I MULTILATERALNA SARADNJA.....	15
9. JAČANJE KULTURE OSIGURANJA U CRNOJ GORI.....	16

1. UVOD

Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore (u daljem tekstu: Agencija) osnovana je u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 78/06, 19/07 i „Sl. list CG“ br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13 i 55/16; u daljem tekstu: Zakon), sa ciljem obezbjeđenja adekvatne zaštite interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja, stabilnosti i podsticanja razvoja djelatnosti osiguranja zasnovanih na zdravoj konkurenciji i jednakim uslovima poslovanja.

Plan rada Agencije za 2022. godinu sadrži pregled aktivnosti iz nadležnosti Agencije koje će biti usmjerene naročito na:

- ⇒ kontinuirano sprovođenje nadzornih aktivnosti, u cilju održanja stabilnosti tržišta osiguranja i dalje zaštite interesa osiguranika i korisnika osiguranja;
- ⇒ dalje usklađivanje regulative osiguranja sa evropskim zakonodavstvom u ovoj oblasti i najboljom međunarodnom praksom i standardima regulacije;
- ⇒ unapređenje metodologije, procesa i postupaka koji se primjenjuju u nadzoru, sa ciljem obezbjeđenja kvalitetnijeg i efikasnijeg nadzora, a zasnovano na mogućnostima novog informacionog sistema Agencije;
- ⇒ unapređenje sistema izvještavanja o stanju na tržištu osiguranja kroz praćenje novih pokazatelja razvoja tržišta osiguranja i njihovih trendova, u skladu sa novim podzakonskim okvirom za nadzorno izvještavanje, uspostavljenim u drugom kvartalu 2021. godine, kao i sprovođenje istraživanja o određenim segmentima tržišta osiguranja;
- ⇒ unapređenje iskorišćenosti tehničko-tehnoloških kapaciteta novog informacionog sistema Agencije i razvoj stručnih kapaciteta zaposlenih za transponovanje i primjenu novog koncepta nadzora djelatnosti osiguranja zasnovanog na upravljanju rizicima;
- ⇒ aktivnosti i stručne poslove u domenu unapređenja bilateralne i multilateralne saradnje u području osiguranja i finansijskih tržišta u cilju razmjene informacija

od značaja za tržište osiguranja, kao i implementacije relevantnih standarda i najbolje međunarodne prakse u nadzoru djelatnosti osiguranja; i

⇒ jačanje kadrovskih kapaciteta Agencije;

⇒ doprinos procesu evropske integracije, u dijelu koji se odnosi na djelatnost osiguranja.

Ovaj Plan rada Agencije utvrđen je na 340. sjednici Savjeta Agencije, održanoj 29. septembra 2021. godine.

2. NORMATIVNE AKTIVNOSTI

Normativne aktivnosti Agencije planirane za 2022. godinu biće usmjerene prvenstveno na zaokruživanje pravnog okvira koji proizilazi iz **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju** (utvrđen na sjednici Vlade od 30. jula 2021. godine, a u trenutku utvrđivanja ovog Plana Zakon je u skupštinskoj proceduri), kao i nastavak aktivnosti u vezi sa novim **Zakonom o osiguranju** (koji je još uvijek u radnoj verziji).

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju koji je utvrđen na sjednici Vlade od 30. jula 2021. godine, sadrži brojne novine koje proizilaze kako iz potrebe usaglašavanja sa drugim sistemskim propisima u zemlji (prije svega Zakonom o državnoj upravi, a zatim i Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o upravnom postupku), kao i iz kontinuirane potrebe unaprjeđenja regulatornog okvira u oblasti osiguranja u skladu sa standardima Evropske unije, sadržanim u prije svega u Direktivi 2009/138/EC (Solventnost II) i 2016/97/EC (Direktiva o distribuciji osiguranja).

Pomenutim predlogom predviđeno je donošenje seta novih podzakonskih akata, koji su u nadležnosti Agencije, a kojima će se urediti pitanja upravljanja u društvima za osiguranje, poslovanje pravnih lica koja obavljaju poslove posredovanja odnosno zastupanja u osiguranju, obaveze predugovornog izvještavanja korisnika usluga osiguranja, kao i pitanja vezana za transparentnost postupka nadzora. Pri izradi ovih akata Agencija će se voditi najboljom regulatornom praksom i principima regulacije, a u

skladu sa osobenostima crnogorskog tržišta osiguranja. Pri pripremi svih podzakonskih akata iz svoje nadležnosti, Agencija poštuje princip transparentnosti i sprovodi javne konsultacije sa sektorom, odnosno zainteresovanom javnošću, preko svoje internet stranice.

Stupanje na snagu predmetnih izmjena i dopuna Zakona o osiguranju rezultiraće i izmjenom odluke o naknadama koje se naplaćuju u postupku nadzora, pravilnika kojim se uređuju bliži uslovi za izdavanje dozvola za obavljanje poslova osiguranja, kao i izmjenom statuta odnosno drugih akata kojima se uređuje funkcionisanje i unutrašnja organizacija Agencije.

Takođe, u vezi sa radnom verzijom novog Zakona o osiguranju, kojim se u crnogorsko zakonodavstvo prenosi direktiva Solventnost II i Direktiva o distribuciji osiguranja i omogućava direktna primjena delegiranih uredbi i drugih akata EU koji se direktno primjenjuju na teritoriji država članica EU, Agencija je projektovala aktivnosti vezane za usaglašavanje teksta zakona sa mišljenjima domaćih institucija i Evropske komisije.

Agencija će u 2022. godini imati i aktivnosti u radu međuresorske radne grupe za izradu zakona kojim se prenosi direktiva koja uređuje dodatni nadzor nad finansijskim konglomeratima, koja je sa radom počela 2019. godine.

Shodno dosadašnjoj praksi, Agencija i za 2022. godini planira aktivnosti po zahtjevima za davanje mišljenja u vezi sa primjenom postojeće regulative, kao i konsultativne i druge aktivnosti usmjerene na adekvatnu primjenu propisa u nadležnosti Agencije subjekata nadzora i drugih pravnih i fizičkih lica.

3. NADZOR NAD POSLOVANJEM SUBJEKATA NA TRŽIŠTU OSIGURANJA

Agencija je, u okolnostima produženog trajanja epidemije zarazne bolesti COVID-19 i u toku 2021. godine, nastavila sa aktivnostima Tima za djelovanje u vanrednim

situacijama. Tim je kroz kontinuiranu komunikaciju sa društvima za osiguranje, koja je frekventnija u odnosu na redovno izvještavanje Agencije, blagovremeno dobijao tražene informacije i podatke o njihovom poslovanju, analizirao efekte restriktivnog okruženja izazvanog epidemijom koronavirusa na stabilnost, pravilnost i zakonitost poslovanja istih, pa je Agencija na osnovu preporuka i prijedloga Tima u prethodnom periodu donijela niz mjera sa ciljem obezbjeđenja stabilnosti tržišta osiguranja i zaštite interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja. U slučaju produženog trajanja epidemije COVID-19 i u 2022. godini i restriktivnih mjera koje mogu direktno ili indirektno negativno uticati na tržište osiguranja, Agencija će razmotriti nastavak aktivnosti ovog Tima i u narednoj godini.

Nadzorne aktivnosti Agencije u 2022. godini će naročito biti usmjerene na povećanje kvaliteta nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje i ostalih distributera usluga osiguranja kroz unapređenje postojećih i izradunovih metodologija, procesa i postupaka koji se primjenjuju u nadzoru, sa posebnim fokusom na povećanje količine podataka i pokazatelja koji se obrađuju u posrednim kontrolama, unapređenju stepena automatiziranosti obrade ovih podataka i pokazatelja, a sve na osnovu mogućnosti koje pruža novi informacioni sistem Agencije.

Shodno zakonskim ovlašćenjima, nadzorne aktivnosti Agencije u 2022. godini će se sprovoditi putem posrednih i neposrednih kontrola poslovanja subjekata nadzora, donošenjem mjera nadzora za subjekte kod kojih se, u postupku kontrole, utvrde nezakonitosti ili nepravilnosti u poslovanju, te praćenjem izvršenja mjera nadzora.

Redovne posredne kontrole poslovanja društava za osiguranje i Udruženja – Nacionalni biro osiguravača (u daljem tekstu: „Udruženje“) će se vršiti na kvartalnom i godišnjem nivou, na osnovu izvještaja, podataka i obavještenja koje su subjekti nadzora dužni da dostavljaju Agenciji, shodno Zakonu i pravilniku kojim se propisuje sadržina predmetnih izvještaja, obavještenja i drugih podataka, način i rokovi njihovog dostavljanja Agenciji.

Agencija će o nalazima sprovedenih redovnih godišnjih i kvartalnih posrednih kontrola društava za osiguranje i Udruženja nastaviti da sačinjava zapisnike, koji će obuhvatiti: izvještaje o posrednoj kontroli poslovanja društava za osiguranje, izvještaje o rizicima u poslovanju društava za osiguranje, izvještaje o posrednoj aktuarskoj kontroli

društava za osiguranje, izvještaje o posrednoj kontroli u dijelu sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i izvještaj o posrednoj kontroli poslovanja Udruženja.

U slučaju da se redovnim posrednim kontrolama društava za osiguranje i Udruženja utvrde nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju istih, odnosno ukoliko pokazatelji ranog upozorenja iz redovnih posrednih kontrola ukažu na negativne trendove u poslovanju subjekata nadzora koji mogu uticati na prava osiguranika i drugih korisnika osiguranja, Agencija će pokrenuti postupke ciljane posredne/neposredne kontrole istih, odnosno preduzeti mjere u skladu sa Zakonom.

Neposredni nadzor nad poslovanjem subjekata nadzora u 2022. godini će se vršiti neposrednim uvidom u poslovanje istih, u skladu sa zakonskim obavezama i donesenim godišnjim operativnim planom neposrednih kontrola.

U slučaju da se neposrednom kontrolom utvrde nezakonitosti, odnosno nepravilnosti u poslovanju subjekta nadzora, Agencija će donijeti mjere nadzora u skladu sa Zakonom i kontrolisati postupanje subjekta nadzora po istim.

U 2022. godini, Agencija će preko kolegijuma nadzornih organa za grupacije Triglav, Grawe, Uniqa i VIG saradivati sa regulatorom austrijskog finansijskog tržišta (FMA) i Agencijom za nadzor osiguranja Slovenije (AZN) i učestvovati na redovnim godišnjim sastancima. Na predmetnim sastancima matični nadzorni organ grupacije i ostali nacionalni nadzorni organi, između ostalog, razmjenjuju informacije o osnovnim pokazateljima poslovanja i rizicima u poslovanju društava koja predstavljaju dio grupacije, nadzornim aktivnostima nacionalnih supervizora nad poslovanjem tih društava i o ključnim normativnim aktivnostima u oblasti osiguranja.

Crna Gora je, kao buduća punopravna članica Evropske unije, danom pristupanja Evropskoj uniji obavezna započeti sa primjenom Direktive Solventnost II u regulisanju tržišta osiguranja, koja uvodi nove zahtjeve solventnosti, metodološki značajno različite od onih u postojećem regulatornom okviru (Solventnost I). Procjenjujući da je prije implementacije ovog novog kompleksnog regulatornog okvira neophodno adekvatno pripremiti crnogorsko tržište osiguranja na kvalitativne i kvantitativne zahtjeve Solventnosti II, Agencija je u prethodnom periodu sprovela prvu kvantitativnu studiju uticaja odredbi novog regulatornog okvira Solventnost II na poslovanje crnogorskih

društava za osiguranje i prvi stres test sektora osiguranja zasnovan na principima Evropskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno penzijsko osiguranje (EIOPA). Namjera Agencije je da se u narednom periodu, do dana ulaska u Evropsku uniju, nastavi sa sprovođenjem daljih kvantitativnih studija uticaja odredbi Solventnosti II na poslovanje društava za osiguranje, sa ciljem ocjene nivoa spremnosti i kapaciteta istih za primjenu nove regulative, a sve radi razvoja i očuvanja finansijske stabilnosti sektora osiguranja u Crnoj Gori. Stoga su za 2022. godinu planirane aktivnosti na sprovođenju druge po redu kvantitativne studije uticaja odredbi Solventnosti II na poslovanje crnogorskih društava za osiguranje, koja će obuhvatiti podatke društava za osiguranje sa stanjem na 31. 12. 2021. godine. Takođe, radi kontinuiranog praćenja izloženosti pojedinačnih društava za osiguranje rizicima, u 2022. godini su planirane aktivnosti na sprovođenju drugog stres testa sektora osiguranja, sa ciljem procjene njegove ranjivosti u slučaju realizacije nepovoljnog scenarija, koji će se primijeniti na podacima društava za osiguranje sa stanjem na dan 31. 12. 2021. godine.

4. ZAŠTITA OSIGURANIKA, ODNOSNO KORISNIKA OSIGURANJA

I u 2022. godini Agencija nastavlja aktivnosti na rješavanju prigovora pravnih i fizičkih lica na rad društava za osiguranje i drugih subjekata koji su pod nadzorom Agencije. Postupanje po prigovorima uređeno je pravilnikom kojim se definišu prava i obaveze podnosilaca prigovora i subjekata nadzora na koje se prigovor odnosi. Ovaj vid vansudskog rješavanja sporova na raspolaganju je svim pravnim i fizičkim licima koja smatraju da su oštećena postupanjem društva za osiguranje ili drugog subjekta nadzora u fazi zaključenja ugovora o osiguranju ili izvršavanja prava i obaveza po osnovu zaključenog ugovora. Postupanje Agencije za nadzor osiguranja ne isključuje mogućnost da se podnosilac prigovora obrati i drugim institucijama sistema – prvenstveno Centru za alternativno rješavanje sporova, a zatim i nadležnim sudovima. U određenim slučajevima

Agencija može privremeno prekinuti postupak ili isti obustaviti (kada predmetno pitanje bude riješeno pred Centrom ili se povodom istog pokrene sudski spor).

Po primljenim prigovorima Agencija komunicira sa podnosiocima prigovora u pisanoj formi, nakon analize pribavljene dokumentacije: elemenata zaključenog ugovora o osiguranju (polisa osiguranja, opšti i posebni uslovi, tabele invaliditeta, i sl.) i drugih akata i internih procedura subjekata na čije je poslovanje prigovor podnjet, pri čemu je nadležnost Agencije ograničena u pogledu utvrđivanja stepena odgovornosti/krivice ili kvalitativne ocjene mišljenja vještaka određene struke.

Zaposleni u Agenciji i u usmenoj komunikaciji pružaju pomoć zainteresovanim licima pri ostvarivanju svojih prava ili razumijevanju procedure rješavanja zahtjeva pred društvom za osiguranje.

Shodno Pravilniku o postupku odlučivanja po prigovorima osiguranika i drugih lica ("Sl. list CG", br. 066/20), Agencija daje mogućnost podnosiocu prigovora da u neposrednoj komunikaciji sa predstavnicima društva za osiguranje i zaposlenima Agencije pokušaju doći do zadovoljavajućeg rješenja za obje strane.

Postupak po prigovorima može voditi i ka pokretanju postupka kontrole i izricanju mjera nadzora, ukoliko Agencija utvrdi postojanje radnji koje predstavljaju kršenje zakona nad čijom primjenom vrši nadzor.

Pored opisanih aktivnosti, Agencija putem svoje internet stranice obavještava zainteresovanu javnost o propisima kojima je uređeno poslovanje društava za osiguranje i daje obavještenja o mogućnostima zaštite njihovih prava u pojedinoj situaciji, bez obzira da li je lice formalno podnijelo prigovor, čime se pomaže rješenju određenog broja situacija i prije nego što određeno postupanje preraste u formalni prigovor.

U narednoj godini, Agencija planira dalje unapređenje internet stranice u dijelu koji se odnosi na zaštitu korisnika usluga osiguranja, kako bi svim zainteresovanim licima omogućila pristup većem broju informacija koje za potencijalnog potrošača mogu biti od značaja, počev od informacija o učesnicima na tržištu osiguranja do načina podnošenja prigovora.

Budući da Agencija ima predstavnika koji učestvuje u radu Savjeta za zaštitu potrošača, određene obaveze proizilaze i iz članstva u tom Savjetu, u dijelu izvještavanja

o podnijetim prigovorima i rezultatima sprovedenih postupaka, kao i u vezi sa izradom strategija i akcionih planova.

5. LICENCIRANJE SUBJEKATA NA TRŽIŠTU OSIGURANJA

U osnovne aktivnosti Agencije spada i postupak po primljenim zahtjevima za izdavanje saglasnosti, odobrenja i dozvola potrebnih za funkcionisanje subjekata na tržištu osiguranja (licenciranje). Ti postupci definisani su Zakonom o osiguranju i podzakonskim aktom koji uređuje bliže uslove za izdavanje dozvola za rad. U sklopu ove aktivnosti Agencija odlučuje o zahtjevima za dobijanje dozvole za rad za obavljanje poslova osiguranja, reosiguranja, posredovanja, zastupanja i pružanje drugih usluga u osiguranju.

S obzirom na zakonski zahtjev da, za pojedine postupke i radnje, društva za osiguranje pribave i pojedinačne saglasnosti, Agencija odlučuje o davanju prethodnih saglasnosti za:

- sticanje kvalifikovanog učešća (kada se dostiže ili prelazi 10% učešća u društvu za osiguranje), kao i povećanje nivoa tog učešća - kojim se dostiže ili prelazi 20%, 30%, 50% ili njime jedno društvo stiče 100% učešća u kapitalu ili pravu glasa u drugom društvu;
- imenovanje lica koja su članovi organa upravljanja (odbor direktora, izvršni direktor)
- izbor spoljnjeg revizora;
- izmjene i dopune statuta društva;
- promjenu sjedišta;
- statusne promjene.

Agencija odlučuje i o davanju saglasnosti poslovnim bankama koje imaju namjeru da se bave poslovima zastupanja u osiguranju (bankoosiguranje). Taj postupak uređen je Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju u bankama („Sl. list CG“ br. 01/13).

U nadležnosti Agencije je i izdavanje ovlaštenja za obavljanje aktuarskih poslova u društvu za osiguranje, s obzirom na to da je obavljanje tih poslova u društvima za osiguranje obavezno i da aktuarske poslove mogu obavljati isključivo ovlašćeni aktuari, lica koja raspolažu posebnim stručnim znanjima iz oblasti aktuarske matematike, statistike isl.

Agencija odlučuje i o izdavanju ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju. Za sticanje tih ovlaštenja prethodni uslov je položen stručni ispit, koji, shodno odredbama Pravilnika o sadržini i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova posredovanja, odnosno zastupanja u osiguranju ("Sl. list CG", br. 047/09, 040/12 i 047/12), Agencija organizuje u redovnom majskom i novembarskom ispitnom roku. Pored redovnih, postoji i mogućnost organizovanja vanrednog ispitnog roka, na inicijativu zainteresovanih lica, o čemu se odlučuje u zavisnosti od planiranih obaveza Agencije u određenom periodu.

Pored navedenog, godišnje se odlučuje i o visini doprinosa Garantnom fondu, koji funkcioniše u sklopu Udruženja osiguravača, po proceduri uređenoj Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju.

Posebna obaveza davanja saglasnosti ustanovljena je i Zakonom o likvidaciji i stečaju društava za osiguranje, kojim su definisani uslovi i dokumentacija potrebna za ocjenu ispunjenosti zakonskih uslova i dobijanje saglasnosti Agencije za otpočinjanje postupka dobrovoljne likvidacije društva za osiguranje.

Specifičan aspekt ovog dijela poslovanja Agencije je i nadzor nad prenijetim poslovima, odnosno aktivnostima koje društvo za osiguranje povjerava drugim, najčešće pravnim, licima. Prenos poslova čest je u oblastima kao što su informacione tehnologije, reosiguranje, rješavanje odštetnih zahtjeva i slično. Agencija provjerava uslove pod kojima se pojedini poslovi prenose, kao i da li lica kojima će posao biti povjeren posjeduju odgovarajuća znanja i kvalifikacije za obavljanje tih poslova u skladu sa pravilima struke. Takođe, kako je krajnja odgovornost za prenijete poslove na samom prenosiocu - društvu za osiguranje, provjerava se i kapacitet prenosioca da iskontroliše prenijeti poslovni proces odnosno aktivnost.

6. IZVJEŠTAVANJE I ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA OSIGURANJA

Agencija će u 2022. godini nastaviti razvojne aktivnosti, sa ciljem daljeg unapređenja sistema za prikupljanje, klasifikaciju, obradu i analizu podataka sa tržišta osiguranja.

Agencija je u prethodnom periodu značajno unaprijedila poslovne procese u oblasti izvještavanja i istraživanja tržišta osiguranja, prije svega u pogledu kvaliteta i pouzdanosti procesa prikupljanja, obrade, verifikacije i analize nadzornih podataka, donošenjem novog podzakonskog okvira u ovom domenu i implementacijom novog softverskog rješenja za prikupljanje i obradu podataka sa tržišta osiguranja. Fokus razvojnih aktivnosti u 2022. godini, u ovom domenu će biti na daljem razvoju ovog segmenta, u skladu sa funkcionalnostima koje pruža novo softversko rješenje Agencije, koje je rezultat EU projekta *IPA 2014-2019 „Podrška regulisanju finansijskih usluga“*. Novim softverskim rješenjem je obezbijedena tehnička platforma za primjenu digitalizacije u procesu redovnog nadzornog izvještavanja Agencije, od juna 2021. godine, kao i za buduću implementaciju odredbi Direktive Solventnost II u dijelu izvještavanja Evropskog nadzornog tijela nadležnog za sektor osiguranja (EIOPA). Implementacija novog softverskog rješenja obezbijedila je neophodne preduslove za započinjanje aktivnosti na usklađivanju standarda izvještavanja crnogorskog sektora osiguranja sa najboljom evropskom praksom i stvaranje dobre osnove za početak ispunjavanja zahtjeva, u pogledu izvještavanja i posrednog nadzora, iz izuzetno kompleksne regulative iz oblasti osiguranja, kao i pratećih obavezujućih implementacionih mjera, smjernica i novih tehničkih standarda izvještavanja koji su u primjeni u Evropskoj uniji. U 2022. godini, ali i u narednom periodu, radiće se na automatizaciji procesa obrade podataka i generisanja nadzornih izvještaja, sa ciljem značajnog smanjenja operativnih rizika u pratećim poslovnim procesima i postizanja veće efikasnosti i kvaliteta u upravljanju ograničenim resursima.

Agencija će i u 2022. godini obavljati kontinuirano izvještavanje o tržištu osiguranja, u skladu sa unaprijeđenim okvirom za izvještavanje uspostavljenim u drugom kvartalu 2021. godine, a koje će obuhvatiti:

- prikupljanje, klasifikaciju, obradu i analizu statističkih i finansijskih podataka koje društva za osiguranje, društva za posredovanje, odnosno za zastupanje u osiguranju i ostali subjekti na tržištu osiguranja u okviru redovnog izvještavanja dostavljaju Agenciji na mjesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou, u skladu sa unaprijeđenim podzakonskim okvirom u novom informacionom sistemu;
- pripremu i objavljivanje mjesečnih, kvartalnih i godišnjih izvještaja u xls. formi, koji će sadržati uvećan obim podataka i informacija o poslovanju tržišnih učesnika u odnosu na prethodni period;
- prikupljanje i objavljivanje kvartalnih finansijskih iskaza društava za osiguranje u skladu sa Zakonom o računovodstvu;
- prikupljanje i objavljivanje godišnjih finansijskih izvještaja društava za osiguranje u skladu sa primjenjivom regulativom.

Agencija će obavljati kontinuirane aktivnosti na pripremi mjesečnih i kvartalnih analiza tržišta osiguranja, sa relevantnim informacijama i pokazateljima poslovanja društava za osiguranja i stanja i trendova na tržištu osiguranja i, uz dalja unaprijeđenja i proširivanje područja analize, u skladu sa novim pozakonskim okvirom za izvještavanje, uspostavljenim u drugom kvartalu 2021. godine. Takođe, planirano je sprovođenje ciljnih istraživanja i analiza u određenim segmentima poslovanja subjekata nadzora i tržišta osiguranja. Pored navedenog, Agencija će sprovoditi kontinuirane aktivnosti u vezi sa ulogom i nadležnostima u domenu očuvanja stabilnosti finansijskog sistema Crne Gore, a u skladu sa obavezama koje proističu iz članstva u Savjetu za finansijsku stabilnost u skladu sa Zakonom o Savjetu za finansijsku stabilnost ("Sl. list CG" br. 44/10), a koje posebno uključuju prikupljanje, analizu i pripremu mjesečnih i kvartalnih izvještaja o statističkim podacima tržišta osiguranja.

7. RAZVOJ STRUČNIH I INFRASTRUKTURNIH KAPACITETA

Agencija će u 2022. godini nastaviti sa aktivnostima na redovnoj edukaciji i razvoju stručnih kapaciteta zaposlenih, u skladu sa planiranim djelokrugom obaveza i rada i

prepoznatim deficitarnim stručnim kapacitetima u Agenciji. Zavisno od razvoja epidemioloških okolnosti, ove će se aktivnosti sprovoditi kroz razne vidove i forme obuka i aktivnog učešća na seminarima i konferencijama u zemlji i inostranstvu.

Agencija u 2022. godini planira dodatno zapošljavanje kadrova odgovarajuće stručnosti i iskustva uz nastavak obuke i usavršavanja zaposlenih u dijelu praktične primjene zahtjeva iz EU regulative osiguranja, prije svega Direktive Solventnost II, Direktive o distribuciji osiguranja (IDD) i pripreme za primjenu novog, izuzetno kompleksnog Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja MSFI 17 koji se odnosi na ugovore o osiguranju i čija će primjena predstavljati poseban izazov za cjelokupno tržište osiguranja. Takođe, planira se nastavak usavršavanja zaposlenih u dijelu primjene novih pravila koja se odnose na zaštitu podataka, a koja su uređena Uredbom o zaštiti podataka o ličnosti (GDPR), sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, kao i obuka u vezi sa javnim nabavkama, primjenom računovodstvenih i drugih finansijskih standarda i drugih oblasti od značaja za rad zaposlenih.

Imajući u vidu značajno unapređenje kvaliteta i kapaciteta informacionog sistema Agencije, kao i njene cjelokupne IT infrastrukture, Agencija će raditi na unapređenju stručnih znanja u dijelu primjene savremenih informaciono-komunikacionih tehnologija iz oblasti osiguranja, kao i procesa digitalizacije koji imaju uticaja na razvoj djelatnosti osiguranja. Takođe, nastaviće se sa edukacijom ovlašćenih aktuara putem aktivnog učešća istih na aktuarskim konferencijama koje će biti organizovane u 2022. godini.

Agencija će u 2022. godini nastaviti aktivnosti na unapređenju poslovnih procesa kroz primjene informacionih tehnologija a u cilju smanjenja operativnih rizika i postizanja veće efikasnosti i kvaliteta u upravljanju resursima. Planiran je dalji razvoj poslovnih procesa u Agenciji, koji se zasniva na naprednoj tehnološkoj platformi novog softverskog rješenja Agencije, za prikupljanje, obradu i analizu nadzornih podataka, koji je rezultat EU projekta *IPA 2014-2019 „Podrška regulisanju finansijskih usluga“*. Pored navedenog, novo softversko rješenje pružiće Agenciji neophodnu infrastrukturu za buduću implementaciju direktive Solventnost II u domenu izvještavanja, u skladu sa zahtjevima, smjernicama i standardima koje izdaje Evropsko nadzorno tijelo za oblast osiguranja i penzija (EIOPA). Značajan iskorak koji je napravljen kroz projektne aktivnosti sprovedene u prethodnom periodu, koje su rezultirale uvođenjem novog informacionog sistema će biti

osnova za planirani dalji razvoj kroz automatizaciju procesa obrade podataka i generisanje nadzornih izvještaja u 2022. godini i nadogradnju funkcionalnosti novog softverskog rješenja.

Pored navedenog, planiran je nastavak procesa digitalne transformacije daljom digitalizacijom poslovnih procesa i modela poslovanja, kao i planiranjem novih IT servisa.

8. BILATERALNA I MULTILATERALNA SARADNJA

Agencija će obavljati kontinuirane aktivnosti i stručne poslove u cilju daljeg razvoja bilateralne i multilateralne saradnje u području osiguranja i finansijskih tržišta. Agencija će i u 2022. godini nastaviti saradnju sa inostranim nadzornim organima tržišta osiguranja, stručnim tijelima i međunarodnim i regionalnim udruženjima, kao i sa organizacijama i institucijama u Crnoj Gori.

Na međunarodnom nivou, Agencija će nastaviti dobru praksu kontinuirane saradnje sa međunarodnim udruženjima, prije svega Međunarodnom asocijacijom supervizora osiguranja (IAIS), ali i sa drugim nadzornim organima tržišta osiguranja putem učešća na regionalnim i međunarodnim stručnim skupovima. Planirano je dalje jačanje bilateralne saradnje, prije svega sa nadzornim organima sa kojima Agencija ima zaključene sporazume o razumijevanju koji se odnose na savjetovanje, saradnju i razmjenu informacija iz domena nadzora tržišta osiguranja.

Takođe, Agencija će u narednom periodu nastaviti intezivnu saradnju sa nadležnim međunarodnim i domaćim institucijama i asocijacijama, Delegacijom Evropske Unije u Crnoj Gori i institucijama Evropske Unije, Kancelarijom za Evropske integracije Vlade Crne Gore, institucijama iz Grupe Svjetske banke, Međunarodnom asocijacijom supervizora osiguranja (IAIS) i drugim partnerima, u cilju obezbjeđivanja tehničke pomoći, savjetodavnih i ekspertskih misija i obuka, koje su neophodne za dalji razvoj i jačanje stručnih kapaciteta Agencije, koji je preduslov za primjenu novog koncepta supervizije zasnovanog na rizicima i EU regulatornog okvira-Solventnost II. U skladu sa navedenim

obavezama planirano je i povećano angažovanje zaposlenih u domenu saradnje i razmjene stručnih znanja.

Takođe, Agencija će u 2022. godini nastaviti saradnju i sa udruženjima osiguravajućih društava, kako na crnogorskom, tako i na međunarodnom nivou. Agencija će i dalje raditi na saradnji sa Crnogorskim aktuarskim društvom naročito po pitanjima koja su od značaja za dalji razvoj aktuarske struke u Crnoj Gori.

U 2022. godini nastaviće se aktivnosti na implementaciji zajedničkih inicijativa, pripremi strateških dokumenata u domenu ekonomske politike, finansijskog sektora EU integracija u saradnji sa Vladom Crne Gore, Ministarstvom finansija i socijalnog staranja, Ministarstvom vanjskih poslova, Centralnom bankom Crne Gore i drugim institucijama kojima je povjerena regulatorna funkcija iz oblasti finansijskih usluga u skladu sa obavezama preuzetim u okviru procesa pristupanja EU, poglavlje 9-Finansijske usluge i Poglavlje 17-Ekonomska i monetarna unija.

9. JAČANJE KULTURE OSIGURANJA U CRNOJ GORI

Crna Gora, kroz program Belgijsko-holandske konstituce MMF-a, učestvuje u projektu tehničke pomoći za oblast finansijske edukacije, koji se realizuje uz finansijsku podršku holandskog Ministarstva finansija, dok istim koordinira Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). Kako se priprema nacionalnog programa finansijske edukacije u Crnoj Gori vrši uz učešće i saradnju svih relevantnih institucija, Savjet za finansijsku stabilnost je oformio radno tijelo - Nacionalni komitet za razvoj finansijske edukacije sa zadatkom utvrđivanja Predloga programa razvoja finansijske edukacije u Crnoj Gori i njegovo dostavljanje Savjetu za finansijsku stabilnost na usvajanje. Članovi Nacionalnog komiteta za razvoj finansijske edukacije su najviši predstavnici institucija ključnih za ovu oblast – ministar finansija i socijalnog staranja, ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta, guverner Centralne banke Crne Gore, predsjednik Savjeta Agencije za nadzor osiguranja i predsjednik Komisije za tržište kapitala. Sa zadatkom izrade Predloga programa razvoja finansijske edukacije u Crnoj

Gori formiran je i Operativni radni tim, u čijem sastavu je i predstavnik Agencije. U narednom periodu je planiran nastavak aktivnosti na finalizaciji predloga nacionalnog programa razvoja finansijske edukacije, kao i aktivnosti na implementaciji istog kroz pripremu godišnjih akcionih planova, kojim će se, precizirati konkretne mjere i aktivnosti, njihovi nosioci, rokovi za sprovođenje, izvori finansiranja i indikatori uspješnosti.

Agencija je u saradnji sa društvima za osiguranje i Udruženjem, početkom 2020. godine završila izradu Komunikacione strategije za jačanje kulture osiguranja u Crnoj Gori za period 2020 - 2022. godine, koja je prepoznala četiri ključna područja u oblasti dobrovoljnih osiguranja na kojima je potrebno dalje djelovati. Međutim, aktivnosti i mjere koje su planirane da budu definisane akcionim planom, a na osnovu Komunikacione strategije, su usljed epidemiploških okolnosti pomjerene za 2022. godinu, ukoliko to okolnosti budu dozvoljavale.

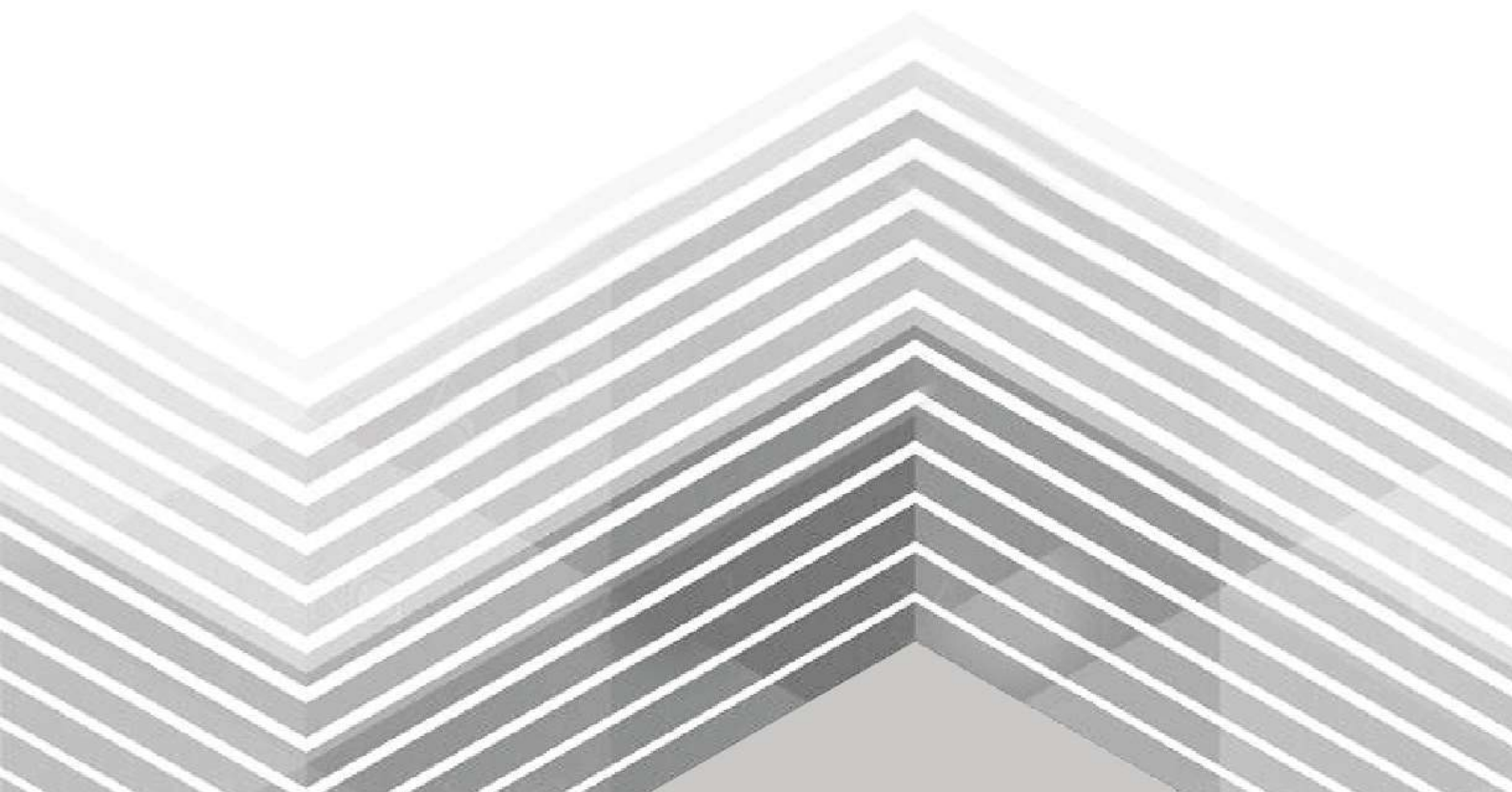
Agencija će i u narednoj godini nastaviti sa aktivnostima koje će imati za cilj jačanje kulture osiguranja, prepoznavši ga kao višegodišnji projekat, na način što će koordinirati izradu akcionog plana kojim treba da se prepoznaju aktivnosti i mjere kojima treba djelovati kako bi sadašnji i potencijalni potrošači (ugovarači osiguranja, osiguranici, odnosno korisnici osiguranja) bili bolje informisani i edukovani kada je u pitanju osiguranje.

PREDLOG

Agencija za nadzor osiguranja - Crna Gora
Insurance Supervision Agency - Montenegro

FINANSIJSKI PLAN
AGENCIJE ZA NADZOR OSIGURANJA
ZA 2022. GODINU

SADRŽAJ

1. UVODNE NAPOMENE	3
2. OSNOVNI PODACI O AGENCIJI I NADLEŽNOSTI AGENCIJE	4
3. POLAZNE PRETPOSTAVKE U PLANIRANJU	5
4. ANGAŽOVANJE LJUDSKIH I MATERIJALNIH RESURSA.....	7
5. IZVORI FINANSIRANJA AGENCIJE	8
6. STRUKTURA PRIHODA	10
7. STRUKTURA RASHODA	12

1. UVODNE NAPOMENE

Finansijski plan Agencije za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija) sadrži pregled strukture planiranih prihoda i rashoda Agencije za 2022. godinu (u daljem tekstu: Finansijski plan).

Prihodi Agencije se ostvaruju u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 78/06, 19/07 i „Sl. list CG“ br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13 i 55/16 u daljem tekstu: Zakon) od naknada koje plaćaju društva za osiguranje i drugih naknada u skladu sa Odlukom o naknadama Agencije za nadzor osiguranja ("Sl. list CG", br. 26/15 i 38/15).

Finansijski plan se zasniva na procjeni resursa neophodnih za poslovanje Agencije, koji omogućavaju efikasno izvršavanje zadataka, nadležnosti i poslova predviđenih Planom rada Agencije za 2022. godinu, i utvrđenim djelokrugom rada Agencije. Pored navedenog, uticaj na Finansijski plan ima i rastući obim i složenost poslova iz redovnog djelokruga rada Agencije koji proizilazi transponovanja i primjene izuzetno složene regulative Evropske unije za oblast osiguranja, koja se u kontinuitetu mijenja, što rezultira potrebom za adekvatnim usklađivanjem nadzornog okvira i nadzorne prakse u Agenciji. Usklađivanje regulatrnog okvira i nadzorne prakse sa pravnom tekovinom i standardima Evropske Unije, kao i povećanje obima i složenosti redovnih poslova Agencije, pored kontinuirane obuke postojećeg kadra, zahtijevaju i povećanje broja zaposlenih u narednom periodu. Takođe, implementacija novog informacionog sistema za prikupljanje, obradu i analizu nadzornih podataka, kojim je značajno unaprijeđen ovaj segment poslovanja Agencije istovremeno nameće potrebu za obezbijeđivanjem adekvatne tehnološke infrastrukture i uspostavljanje pratećih poslovnih procesa u Agenciji.

Planiranje rashoda Agencije je izvršeno uz dosljedno poštovanje principa efikasnog i efektivnog korišćenja svih resursa Agencije. Ovaj Finansijski plan Agencije utvrđen je na 340. sjednici Savjeta Agencije, održanoj 29. septembra 2021. godine.

2. OSNOVNI PODACI O AGENCIJI I NADLEŽNOSTI AGENCIJE

Pravni status, ciljevi i funkcije Agencije kao regulatornog organa za oblast osiguranja sa svojstvom pravnog lica uređeni su Zakonom o osiguranju. Osnivač Agencije je Crna Gora, a prava osnivača u ime Crne Gore vrši Savjet Agencije u skladu sa Zakonom. Agencija je samostalna u vršenju poslova iz svog djelokruga. Sjedište Agencije je u Podgorici.

Poslove iz svog djelokruga Agencija vrši radi zaštite interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja, obezbjeđenja stabilnosti i razvoja djelatnosti osiguranja, zasnovanog na zdravoj konkurenciji i jednakim uslovima poslovanja kao i u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema Crne Gore.

Kako bi sprovela navedene nadležnosti, shodno članu 177 Zakona, Agencija je ovlašćena da:

1. izdaje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, reosiguranja i saosiguranja, posredovanja i zastupanja i drugih poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja;
2. daje saglasnost na akte i radnje utvrđene ovim zakonom;
3. vrši nadzor nad obavljanjem djelatnosti osiguranja;
4. donosi akte utvrđene ovim zakonom;
5. vodi registre u skladu sa ovim zakonom;
6. razmatra prigovore i žalbe osiguranika i drugih korisnika osiguranja;
7. saraduje sa drugim nadzornim organima u zemlji i inostranstvu;
8. daje inicijative za uređivanje pitanja iz oblasti osiguranja;
9. obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom.

U vršenju svojih nadležnosti Agencija primjenjuje sljedeća načela:

- ⇒ ravnopravnost svih subjekata na tržištu osiguranja u Crnoj Gori;
- ⇒ transparentnost u vršenju nadzora;
- ⇒ efikasnost i efektivnost u poslovanju.

3. POLAZNE PRETPOSTAVKE U PLANIRANJU

Kao polazna osnova za pojedinačno utvrđene pozicije u Finansijskom planu korišćene su projekcije prihoda za 2022. godinu i planirane obaveze i aktivnosti koje su utvrđene Planom rada Agencije za 2022. godinu, a koje imaju za cilj unapređenje kvaliteta izvršavanja zakonom propisanih nadležnosti Agencije. Planiranje je izvršeno na osnovu pretpostavki efikasnog i efektivnog izvršavanja svih zahtjeva, zadataka i funkcija Agencije, zatim novih obaveza koje se postavljaju pred Agencijom u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, kao i dogovorenih aktivnosti u procesu bilateralne, međunarodne saradnje sa nadzornim organima, udruženjima i drugim institucijama, uvažavajući okolnosti koje postoje usljed epidemiološke situacije izazvane COVID-19.

Kada je u pitanju Poglavlje 9 - Finansijske usluge - u dijelu osiguranja, preuzete obaveze u procesu evropskih integracija obuhvataju usklađivanje domaćeg zakonodavnog okvira sa pravnom tekovinom EU za oblast osiguranja, kao i izgradnju odgovarajućih nadzornih kapaciteta na nivo koji je potreban za sprovođenje i adekvatnu primjenu nove regulative u oblasti osiguranja čija primjena počinje danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Aktivnosti Agencije u ovom domenu planiraju se na godišnjem nivou i sprovode se u kontinuitetu sa ciljem stvaranja uslova za zatvaranje Pregovaračkog poglavlja 9.

U skladu sa navedenim, Agencija nastavlja da jača kapacitete za primjenu i nadogradnju postojećeg i pripremu za uvođenje novog regulatornog okvira zasnovanog na prospektivnosti i rizicima. U tom pravcu planirane su dalje obuke, seminari i drugi vidovi edukacije stručnih kadrova u Agenciji, kako bi se izgradili nedostajući i nadogradili postojeći stručni kapaciteti i tehnička znanja, shodno zahtjevima koji proizilaze iz buduće regulative i nadzorne prakse u oblasti osiguranja. Takođe, prilikom planiranja Agencija je uzela u obzir i okolnosti uticaja epidemije na organizaciju seminara, obuka, konferencija i drugih oblika usavršavanja, pa je planirano učešće i putem raznih digitalnih platformi za umrežavanje i edukaciju zaposlenih, kako bi se pratila najnovija dešavanja na finansijskim tržištima širom svijeta.

Osnovni faktori i pretpostavke koji će opredjeljujuće uticati na rad Agencije u 2022. godini, i koji su korišćeni kao osnova u finansijskom planiranju za narednu godinu obuhvataju posebno sljedeće:

- Kontinuirane aktivnosti vezane za fazno usklađivanje postojećeg regulatornog okvira sa pravnom tekovinom Evropske unije i najboljim nadzornim standardima i praksom;
- Rastuće odgovornosti i buduće obaveze Agencije kao nadzornog organa koje proističu iz primjene izuzetno kompleksnih direktiva koje se odnose na djelatnost osiguranja, kao i

obavezujućih delegiranih akata, novih tehničkih standarda implementacije i nadzornih smjernica;

- Jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih u Agenciji, u skladu sa novim, rastućim, obavezama Agencije i dodatno zapošljavanje adekvatnih kadrova;
- Značajno povećan obim i složenost aktivnosti Agencije u dijelu praćenja, analize i nadzora tržišta osiguranja, u cilju daljeg usklađivanja sa evropskom regulativom i standardima u oblasti nadzora osiguranja;
- Dalji razvoj poslovnih procesa u Agenciji, koji se zasniva na naprednoj tehnološkoj platformi novog informacionog sistema Agencije za prikupljanje, obradu i analizu nadzornih podataka, koji je razvijen u okviru EU projekta *IPA 2014-2019 „Podrška regulisanju finansijskih usluga“* i uvođenje digitalizacije procesa prikupljanja redovnih nadzornih podataka, a u cilju maksimizacije efekata smanjenja operativnih rizika i postizanja veće efikasnosti i kvaliteta u upravljanju resursima;
- Obezbjediavanje infrastrukture i pratećih poslovnih procesa koji će omogućiti adekvatnu zaštitu i primjenu odgovarajućih standarda vezanih za pouzdanost i kontinuitet funkcionisanja novog informacionog sistema Agencije;
- Dalje unaprijeđivanje poslovnih procesa, uz nastavak digitalizacije procesa i modela poslovanja u Agenciji, kao i planiranjem novih IT servisa.
- Dalje unaprijeđivanje saradnje sa inostranim nadzornim organima tržišta osiguranja, stručnim tijelima i asocijacijama (IAIS), te međunarodnim organizacijama i institucijama finansijskog tržišta u Crnoj Gori;
- Sprovođenje daljih aktivnosti koje će imati za cilj jačanje kulture osiguranja;
- Sprovođenje aktivnosti koje su vezane za zaštitu potrošača;
- Aktivnosti usmjerene na kontinuirano unaprijeđivanje operativnih komponenti i tehničke platforme rada, u cilju unaprijeđivanja sistema upravljanja operativnim rizicima u Agenciji.

4. ANGAŽOVANJE LJUDSKIH I MATERIJALNIH RESURSA

Nivo planiranih finansijskih sredstava za angažovanje ljudskih resursa koji će odgovoriti poslovnim potrebama Agencije, uz angažovanje novih zaposlenih, utvrđen je sa ciljem kvalitetnog i efikasnog izvršavanja zakonom povjerenih nadležnosti, te kompleksnih aktivnosti i rastućih obaveza u dijelu pripreme tržišta osiguranja za primjenu novog regulatornog okvira Solventnost II.

U skladu sa navedenim, Agencija je i u 2022. godini planirala sredstva koja se odnose na profesionalno usavršavanje zaposlenih putem obuka, seminara i konferencija shodno temama koje su od značaja za kvalitetno vršenje zakonom povjerenih nadležnosti. Poseban akcenat i u narednoj godini će biti na usavršavanju zaposlenih u dijelu primjene nadzornih zahtjeva iz EU direktiva, kao i obavezujućih delegiranih akata, tehničkih standarda implementacijete novih nadzornih smjernica, kao i najbolje međunarodne prakse u dijelu vršenja nadzora djelatnosti osiguranja, spriječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, kao i propisa koji se odnose na zaštitu podataka o ličnosti (GDPR).

Takođe planirana je i dalja edukacija po pitanju primjene propisa iz oblasti javnih nabavki, planiranja i finansijskog izvještavanja, međunarodnih računovodstvenih standarda, informacionih tehnologija, opštih propisa o radu i drugih oblasti od značaja za rad Agencije .

5. IZVORI FINANSIRANJA AGENCIJE

Izvori finansiranja Agencije uređeni su članom 175 Zakona i to:

- sredstva koja izdvajaju društva za osiguranje u visini do 1% bruto premije iz prethodne godine, kao naknadu za vršenje nadzora;
- naknade za izdavanje dozvola, odobrenja, saglasnosti i ovlašćenja utvrđenih Zakonom, kao i posebna naknada koju društva za osiguranje plaćaju u slučajevima izrečenih mjera nadzora;
- naknade koje plaćaju društva za osiguranje u slučaju kada im je zbog nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju izrečena mjera nadzora.

Shodno Zakonu, društva za osiguranje, društva za reosiguranje, djelovi stranih društava za osiguranje-filijale kojima Agencija izda dozvolu, plaćaju redovnu godišnju naknadu za vršenje nadzora.

Naknade za izdavanje dozvola, odobrenja, saglasnosti i ovlašćenja, kao i druge naknade plaćaju učesnici na tržištu osiguranja, naročito prilikom sprovođenja sljedećih procedura:

- izdavanja dozvola za rad društvima za osiguranje, djelovima stranih društava za osiguranje-filijalama, društvu za reosiguranje, društvu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju, društvu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, agencijama za pružanje drugih usluga u osiguranju i posebno organizovanom dijelu privrednog društva za pružanje drugih usluga u osiguranju;
- davanja saglasnosti i odobrenja: na promjenu naziva i sjedišta društva za osiguranje; za sticanje i povećavanje kvalifikovanog učešća u društvu za osiguranje; na statut društva za osiguranje; za osnivanje organizacionih djelova društva za osiguranje; za statusne promjene (podjele, spajanja ili pripajanja); na imenovanje članova odbora direktora ili izvršnog direktora društva za osiguranje; fizičkom licu za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju; fizičkom licu za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju; za prenos portfelja osiguranja; na izbor spoljnog revizora društva za osiguranje; za obavljanje aktuarskih poslova i dr.;
- priprema i organizovanja polaganja stručnog ispita i sticanja zvanja ovlašćenog posrednika, odnosno zastupnika u osiguranju, kao i prilikom priznavanja zvanja ovlašćenog zastupnika, odnosno posrednika u osiguranju;
- upisa u registre Agencije i izdavanja ostalih akata Agencije (mišljenja, izvoda iz registra, prepisa).

U skladu sa Zakonom, vrsta, visina, način obračuna i plaćanja naknada Agenciji su utvrđeni Odlukom o naknadama Agencije za nadzor osiguranja ("Sl. list CG", br. 26/15 i 38/15).

6. STRUKTURA PRIHODA

Prilikom planiranja tržišne premije za 2021. godinu koja predstavlja osnov za obračun prihoda u 2022. godini, u obzir su uzete sljedeće analize i projekcije:

- ⇒ Bruto fakturisana premija ostvarena na tržištu osiguranja u 2020. godini u iznosu od 93,7 mil. EUR;
- ⇒ Procjena bruto fakturisane premije za 2021. godinu. Procjena je izvršena na osnovu preliminarnih podataka o iznosu bruto fakturisane premije za osam mjeseci 2021. godine, u iznosu od 66,7 mil. EUR¹.

Procjena iznosa premije zasniva se na preliminarnim podacima i na pretpostavci da će bruto fakturisana premija na tržištu osiguranja do kraja 2021. godine nastaviti trend kretanja iz perioda od prvih osam mjeseci 2021. godine, u odnosu na uporedni period 2020. godine, odnosno da će bruto fakturisana premija osiguranja na tržištu osiguranja za period od 12 mjeseci 2021. godine iznositi 99,2 mil. eura.

Na osnovu navedenih pretpostavki i prema metodologiji za obračun visine naknada Agencije, propisanoj Odlukom o naknadama Agencije za nadzor osiguranja (Sl. list Crne Gore, br. 26/15 od 26.05.2015 i 38/15 od 17.07.2015), izvršena je procjena prihoda Agencije za 2021. godinu, tako da su po osnovu godišnje naknade za vršenje nadzora, planirani prihodi u iznosu od 987.895 eura.

Prilikom planiranja prihoda uzete su u obzir i procjene prihoda od ostalih naknada, na osnovu sagledavanja obima aktivnosti ostvarenih prihoda u 2020. i 2021. godini, prema kojima su projektovani prihodi po navedenim osnovima u ukupnom iznosu od **50.000 EUR**.

Tabela 1: Struktura planiranih prihoda za period 01. 01. – 31. 12. 2022. godine

PLANIRANI PRIHODI U 2022. GODINI	Iznos u EUR
NAKNADA ZA VRŠENJE NADZORA	981.497
0,99% od ukupne fakturisane bruto premije	

¹ Izvor: Preliminarni podaci dostavljeni Agenciji o iznosu bruto fakturisane premije na tržištu osiguranja u Crnoj Gori za period od prvih osam mjeseci 2021. godine.

Finansijski plan Agencije za nadzor osiguranja za 2022. godinu

PLANIRANI PRIHODI U 2022. GODINI	Iznos u EUR
OSTALI PRIHODI	
- Naknade za otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti	
- Naknade za dozvole za rad	
- Naknade za davanje saglasnosti i odobrenja	
- Naknade za polaganje stručnih ispita	
- Ostali prihodi	
	50.000
UKUPNO	1.031.497

7. STRUKTURA RASHODA

Plan rashoda Agencije u 2022. godini zasnovan je na realno očekivanim troškovima obavljanja redovnih i novih aktivnosti Agencije, kao i na procjeni neophodnih resursa za efikasno i produktivno izvršavanje zakonom povjerenih nadležnosti i realizaciju aktivnosti predviđenih Planom rada za 2022. godinu.

U cilju preciznog planiranja neophodnog iznosa sredstava za finansiranje rada i realizaciju obaveza Agencije u narednoj godini, pojedinačne kategorije rashoda planirane su na osnovu podataka o ostvarenim rashodima prema nivou redovnih aktivnosti i pretpostavke racionalnog raspolaganja sredstvima, uz primjenu načela efikasnosti i efektivnosti i uz korigovanje za predvidivi nivo promjena za 2022. godinu.

Tekući rashodi planirani su u iznosu od **1.029.988 EUR** i sadrže troškove za bruto zarade i naknade zarada, edukaciju, ostala lična primanja, materijal i usluge, tekuće održavanje osnovnih sredstava i opreme, troškove za finansiranje stambenog fonda, odnosno za pomoć u rješavanju stambenih potreba zaposlenih u Agenciji, trošak amortizacije i ostale redovne rashode. Izdaci za bruto zarade zaposlenih planirani su u iznosu od **615.099 EUR** i odnose se na trošak neto zarada zaposlenih, kao i na troškove za iznos poreza i doprinosa, toplog obroka i regresa za zaposlene u skladu sa primjenjivim zakonskim propisima. Zimnica za zaposlene planirana je u iznosu od **35.464 EUR**. Sredstva za nadoknade članova Savjeta planirana su u bruto iznosu od **19.000 EUR**.

Sredstva u iznosu od **53.500 EUR** planirana su za troškove stručnog usavršavanja, edukacije, obuka i obrazovanja kadrova i troškove saradnje, uključujući troškove službenih putovanja.

Izdaci za materijal i usluge planirani su u iznosu od **135.900 EUR** i odnose se na sve kategorije materijalnih troškova uključujući troškove materijala, električne energije, telefonskih i poštanskih usluga, usluga održavanja osnovnih sredstava i opreme, reprezentacije, troškove članarina propisanih zakonom, kao i eksternih usluga (revizorske usluge, advokatske usluge i dr.).

Trošak članarina u međunarodnim organizacijama u iznosu od **19.000 EUR**, odnosi se na članstvo Agencije u Međunarodnom udruženju supervizora osiguranja (IAIS).

Planirani su izdaci za finansiranje stambenog fonda u okviru Agencije, u skladu sa važećim aktima, na nivou od 5% ukupnih procijenjenih prihoda Agencije za 2022. godinu u iznosu od **51.575 EUR**.

Trošak amortizacije je planiran u iznosu od **54.000 EUR**, baziran je na amortizaciji postojećih osnovnih sredstava i opreme uvećan za plan nabavki osnovnih sredstava i nematerijalne imovine u cilju obezbjeđenja povećanja kvaliteta poslovnih informacionih sistema Agencije, dok su ostali rashodi planirani u iznosu od **43.600 EUR**.

Na osnovu prethodno navedenog, u sljedećoj tabeli daje se pregled planiranih rashoda Agencije za 2022. godinu:

Tabela 2: Struktura planiranih rashoda za period 01. 01. - 31. 12. 2022. godine

PLANIRANI RASHODI U 2022. GODINI	Iznos u EUR
TEKUĆI RASHODI	1.029.988
Neto zarade sa toplim obrokom i regresom za zaposlene	378.811
Porezi i doprinosi na zarade za zaposlene	236.287
Naknade članovima Savjeta	19.000
Zimnica za zaposlene	35.464
Troškovi edukacije, međunarodne saradnje i službenih putovanja	53.500
Ostala lična primanja	2.850
Trošak članstva u međunarodnim organizacijama (IAIS)	19.000
Rashodi za materijal i usluge	135.900
TROŠAK ZA STAMBENI FOND - pomoć u rješavanju stambenih pitanja zaposlenih	51.575
Trošak amortizacije	54.000
Ostali rashodi	43.600
RASHODI UKUPNO	1.029.988
VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA	1.510

U okviru finansijske funkcije, u sprovođenju procedura i donošenju odluka i rješenja Agencija će poštovati principe ekonomičnosti, efikasnosti, efektivnosti, kao i usklađenosti sa primjenjivom regulativom i pravnim sistemom Crne Gore, a isključivo sa ciljem ostvarivanja funkcije koja joj je povjerena.